

Ukraina Haridus- ja Teadusministeerium

Kunstiõpetuse ja muusikaõpetuse ainekavad 5.–9. klassile

Kunst on reaalsuse peegelduse eriline vorm, esteetiline kunstiline nähtus, mis annab edasi inimese ümbritseva ja sisemise maailma ilu läbi "ilu", "harmoonia", "rütmi", "proportsionaalsuse", "täiuslikkuse" jne. Kunstiainete õppimine avaldab mitmekülgset mõju inimese teadvusele ja alateadvusele, tema emotsionaalsele ja sensuaalsele sfäärile, mõtlemisele ja vajadustele. Kunstiainete õppimine aitab kaasa inimese kunstilisele ja esteetilisele arengule ning stimuleerib üksikisiku valmisolekut osaleda ühiskonna kultuurielu erinevates vormides. Kunstivaldkonnas põhineb õpilaste kasvatus väärtushinnangute kujundamisel ja eri maailmavaadetes orienteerumisel, võtme-, interdistsiplinaarsete ja ainepädevuste kompleksi arendamisel kunstiliste väärtuste ja kunstilise tegevuse meetodite omandamise kaudu, loomingulise eneseväljenduse ja esteetilise enesetäiendamise vajaduse kujunemine kaudu.

Põhihariduse eesmärk on õpilaste isiksuse arendamine ja sotsialiseerumine, nende rahvusliku eneseteadvuse kujunemine, üldise kultuuriteadlikkuse, maailmavaatelist seisukohtade, keskkonnasõbraliku mõtlemis- ja käitumisstiili, loominguliste võimete, uurimis- ja elus toimetulekut toetavate oskuste arendamine, enesejuhtimise ja iseõppimise suutlikkuse kujunemine globaalsete muutuste ja väljakutsete tingimustes.

Põhikooli lõpetaja on Ukraina patrioot, kes tunneb ja austab oma ajalugu ja kultuuri ning teiste rahvaste kultuure, valdab riigi (ja emakeelena, erinevuse korral) keelt, suhtleb vähemalt ühes võõrkeeles, tal on soov ja võime eneseharimiseks, on aktiivne ja vastutustundlik avalikus ja eraelus, ettevõtlik ja algatusvõimeline, tal on ettekujutus maailmavaadetest, kaitseb loodust, kasutab ohutult ja sihipäraselt teaduse ja tehnoloogia saavutusi, järgib tervislikku eluviisi.

Põhihariduse eesmärgi saavutamiseks on seatud järgmised ülesanded:

- õpilaste emotsionaalne, kunstihuvide, esteetiliste vajaduste arendamine, kunsti ja ümbritsevat keskkonda väärtustav suhtumine;
- kunstialaste teadmiste süsteemi loomine, mis peegeldab kunsti eripära ja koostoimet;
- kunstiteoste ja kunstinähtuste tajumise, tõlgendamise ja hindamise oskuste arendamine;
- õpilaste innustamine kunstilisele ja loomingulisele eneseväljendusele, dialoogile;
- kunstialaste võimete arendamine, loominguline mõtlemine;
- keskkonna esteetika vajaduse kujunemine ja valmisolek osaleda sotsiaal-kultuurielus.

Kunstihariduse aluspõhimõtted üldhariduskoolis:

- järjepidevus alg-, põhi- ja keskkoolis õpitava vahel;
- kunstihariduse sisu universaalsete, riiklike ja rahvaslike aspektide kombinatsioon;
- integreerimine, keskendumine õpilaste polü-kunstilisele haridusele;
- loovus (loomingulise eneseteostuse prioriteet);
- sisu, meetodite, tehnoloogiate varieeruvus;
- dialoogilisus, koostöö, multikultuurilisus.

Kunstide valdkonnas meisterlikkuse saavutamine põhikoolis lähtub pädevuspõhiste, üliõpilaskesksete, tegevuspõhiste ja integreerivate lähenemisviiside põhimõtete rakendamisest. Pädevuspõhine lähenemine aitab kaasa ainevaldkonnas taotletavate pädevuste, aineülest pädevuste ja võtmepädevuste kujunemisele. Õppijakeskne lähenemine tagab individuaalsete kunstiliste võimetega õpilaste võimetekohase arengu (muusikaline, visuaalne kunst jne). Õpe on suunatud kunstioskuste arendamisele ja võimele neid rakendada haridus- ja sotsiaal-kultuurilises praktikas. Integreeriv lähenemine väljendub rõhuasetuse seadmises eri liiki kunstide koostoimele, mida omandatakse õppes ja nendevaheliste interdistsiplinaarsete sidemete leidmises teiste õppeainetega ja ainekavaväliste sektoritega, koolikunstihariduse integreerimine sotsiaal-kultuurilise keskkonnaga.

Kunstialane pädevus (muusikaline, kunstiline, koreograafiline, etenduskunstid) on võime panustada kognitiivselt ja praktilises tegevuses teatud kunstiliigis. Pädevus kujuneb eri kunstiliikide (teadmiste komponent)

teadmiste ja representatsioonide süsteemi omandamise käigus, kunstilise ja loomingulise kunstikogemuse omandamisel (tegevuskomponent), kunsti- ja kunstitegevuse väärtusorientatsioonide hariduse omandamisel (väärtuskomponent).

Eri kunstiliikide teadmiste omandamisel moodustuvad interdistsiplinaarsed esteetilised pädevused – õpilase võime orienteeruda ühiskonna erinevate valdkondade esteetilistes normides vastavalt kehtestatud esteetiliste ideaalidele ja väärtustele, integreeritud kunstiliste teadmiste ja kogemuste süsteemile.

Kunstialane ja interdistsiplinaarne esteetiline pädevus avaldub inimese võimes kasutada omandatud kunstilise tegevuse kogemust õppe- ja elulistes olukordades, eriti praktilise, kognitiivse ja loomingulise tegevuse, taju, analüüsi, kunstiteoste tõlgendamise, erinevatel kunstiuuritustel osalemise ajal; avaldustes, hinnangutes kunsti sotsiaalse, kultuurilise ja isikliku tähtsuse väärtushoiaku ja teadlikkuse kohta; esteetilistel alustel põhineval kriitilisel mõtlemisel ja oma seisukoha argumenteerimisel kunstiteoste, keskkonna, meedia ja interneti-ressursside kohta; loominguliste ideede tootmisel ja nende rakendamise viiside pakkumisel; omaduses muuta kunstilised teadmised tegevuskogemusteks praktiliste ja loominguliste ülesannete täitmiseks.

Kunstiainete roll võtmepädevuste kujunemisel on esitatud järgnevas tabelis:

Võtmepädevus	Komponendid
1. Suhtlemine riigikeeles (emakeeles, erinevuse korral)	Oskus: väljendada oma tundeid ja kogemusi kunstiteoste tajumisest; osaleda aruteludes kunstiteemadel, sõnastada selgelt seisukohti kunsti ja kunstinähtuste kohta; jagada oma loomingulisi ideid, tundeid, kommenteerida ja hinnata oma kunstilist ja loomingulist tegevust ning teiste loovust. Suhtumine: teadlikkus üldinimlikest väärtustest, rahvuslikku identiteedi teadlikkus kunsti kaudu, valmisolek neid levitada
2. Suhtlemine võõrkeeles	Oskus: tajuda erinevate riikide, rahvaste kunstiteoseid. Suhtumine: kultuurilise mitmekesisuse austamine, teadlikkus suurematest võimalustest loometegevuses, mida soodustab eri võõrkeelte oskus.
3. Matemaatika-pädevus	Oskus: analüüsida kunstiteoseid, mõista kunstivormi loogikat; teha vajalikud arvutused proportsioonide määramiseks, perspektiivi reprodutseerimiseks, ruumialaste kompositsioonide loomiseks, rütmi salvestamiseks jne. Suhtumine: teadlikkus matemaatika ja kunsti vahelistest seostest erinevat tüüpi kunstiteoste näidetel
4. Loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Oskus: jälgida, uurida ja reprodutseerida kunstikujutistes keskkonda ja loodusnähtusi ning kujutada neid kunsti abil; kasutada uusi tehnilisi vahendeid kunstiideede kujutamises, rakendada teadmisi loodusteadustest (akustika, optika, keemia jne) Suhtumine: inimese ja looduse harmoonilise koostoime mõistmine, keskkonna tajumine kunstilise ja kujundliku tõlgendamise objektina
5. Info- ja digipädevus	Oskus: kasutada kaasaegseid digitehnoloogiaid kunstiteoste loomiseks, esitlemiseks ja populariseerimiseks; valida ja töödelda vajalikku teavet (pilt, tekst, heli, video) kunsti loomiseks õppes ja teadustöös ning sotsiaal-kultuuriliseks tegevuseks Suhtumine: teadlikkus kaasaegsete digitehnoloogiate kasutamise võimalustest kunstiliseks ja loominguliseks eneseväljenduseks ning virtuaalseteks kunstirännakuteks.
6. Elukestva õppe pädevus	Võime: määrata kindlaks oma kunstialased huvid ja vajadused; planeerida ja korraldada oma aega õppimiseks, tajumiseks, kunsti loomiseks või enese väljendamiseks kunsti kaudu; ratsionaalselt kasutada aega kultuuriliste vajaduste rahuldamiseks, vastuvõtmiseks, töötamiseks kunsti puudutava teabega. Suhtumine: teadlikkus oma kunstialase meisterlikkuse tasemest, saavutuste ja vigade enesehindamine, valmisolek otsida uusi viise kunstiliseks ja loominguliseks arenguks.
7. Algatusvõime ja ettevõtlikkus	Võime: kriitiliselt hinnata ja tõlgendada mineviku ja oleviku kultuuri nähtusi, mõistes traditsioonide ja uuenduste rolli; töötada meeskonnas, et leida lahendusi kunstilistele ja loomingulistele probleemidele; tutvustada oma teoseid, pakkuda

	<p>ideid, võimalusi loominguliste probleemide lahendamiseks, hinnata ja tuvastada nende tugevaid ja nõrku külgi.</p> <p>Suhtumine: initsiatiiv osaleda kunstiüritustel, soov loomingulise eneseteostuse järele (vajadus olla osaleja kunstiüritustel ja üritustel), vastutus isiklike ja kollektiivsete tulemuste eest.</p>
8. Sotsiaalne ja kodanikupädevus	<p>Oskus: teha teistega tõhusat koostööd, eelkõige avalike kunstiprojektide elluviimiseks; luua (iseseisvalt või meeskonnas) esteetiline keskkond.</p> <p>Suhtumine: teadlikkus oma osalemisest sotsiaal-kultuurilistes ja sotsiaalsetes protsessides, rahvusliku identiteedi mõistmine Ukraina kunsti tundmise kaudu maailma kontekstis, rahvatraditsioonide väärtustamine, oma kodumaa kunsti, oma kultuur ja teiste kultuuride pärandisse; kunsti tähtsuse mõistmine sotsiaalses arengus; uhkus ukrainlaste saavutuste üle kunstilises tegevuses.</p>
9. Kultuuriteadlikkuse ja eneseväljenduse pädevus	<p>Oskus: arendada oma emotsionaalset ja tunnetuslikku sfääri kunsti ning kunstilise ja loomingulise tegevuse tajumise alusel; analüüsida, tõlgendada, anda esteetiline hinnang erinevat tüüpi kunstiteostele ja keskkonnale; luua kunstilisi kujundeid eri kunstiliikides.</p> <p>Suhtumine: rahvuskultuuri austamine; maailma kultuurilise mitmekesisuse austamine ja sallivus; teadlikkus vajadusest säilitada inimkonna kunstipärand.</p>
10. Keskkonnaalane kirjaoskus ja tervislik eluviis	<p>Oskus: väljendada oma emotsioone, tundeid, kogemusi ja mõju oma emotsionaalsele seisundile.</p> <p>Suhtumine: inimese ja looduse harmoonilise koostoime mõistmine, keskkonna tajumine kunstilise ja kujundliku tõlgendamise objektina.</p>

Kunstiainete ja ainevaldkondade integreerimiseks on õppekavas sotsiaalselt olulised läbivad teemad (sisuread), mis aitavad kaasa õpilaste suhtumise kujunemisele ühiskonna kohta tervikuna, arendavad võimet rakendada erinevates olukordades omandatud teadmisi. Valdkondade vahelised sisuread on kunstiainete õppimise lahutamatu osa ja seda realiseeritakse asjakohaste tõlgenduste, näidete ja õpetamise meetodite, kogu kooli hõlmavate projektide kaudu (eelkõige loomingulised tööd, mis väljuvad valdkondade vahelistest teemadest või integreerivad haridusaineid) jne.

Põhikoolis on määratletud järgmised valdkondade vahelised läbivad teemad: „**Keskkonnaturvalisus ja säästev areng**“, „**Kodanikuvastutus**“, „**Tervis ja ohutus**“, „**Ettevõtlus ja finantskirjaoskus**“ vastavalt järgmiselt eesmärkidele:

„**Keskkonnaturvalisus ja püsiv areng**“ – kujundada õpilaste tahet osaleda ühiskondlikus tegevuses, vastutustunnet ja keskkonnateadlikkust, valmisolekut osaleda keskkonna säilitamise ja ühiskonna arengu küsimuste lahendamisel, teadlikkust säästva arengu tähtsusest tulevastele põlvetele. "Keskkonnaohutuse ja püsiv areng" rakendamine toimub kunstiteoste ning kunsti- ja loometegevuse alusel, et arendada õpilaste emotsionaalsust ja loodust väärtustavat hoiakut; teadlikkust iseendast kui maailmast, kus kõik on omavahel seotud; arusaamist rahvus-piirkondlike väärtuste ühtsusest ja globaalsetest inimlikest prioriteetidest.

„**Kodanikuvastutus**“ – kujundada oma riigi vastutustundlikku kodanikku. Oluline komponent on õpilaste kultuurilise eneseteadvuse kujunemine – võime mõista kultuuri rolli inimeste mõtteviisi ja käitumise kujunemisel, lugupidav ja salliv suhtumine oma rahva, riigi, maailma kultuuripärandisse; teadlikkus oma tähtsusest ja vastutusest oma inimestesse kaasamise eest. Õppes soodustab sisurea rakendamist õpilaste teadlikkuse suurendamine ukraina kunstisaavutuste meisterlikkusest, eriti maailma kunstipärandi kontekstis.

„**Tervis ja ohutus**“ – kujundatakse vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt täieõiguslikku ühiskonnaliiget, kes suudab jälgida tervislikku eluviisi ja kujundada turvalist elukeskkonda. Selle rakendamine kunsti abil aitab kaasa üksikisiku intellektuaalse ja emotsionaalse arengu tasakaalustamisele ja sidumisele. Selle rakendamine toimub, tõstes õpilaste teadlikkust kunsti mõjust inimese emotsionaalsele sfäärile, eriti ümbritseva maailma emotsionaalse-kujundliku tunnetamise kaudu, mis põhineb erinevate kunstiliikide sünteesil; samuti tutvudes kunstiteraapia elementidega, mis aitavad kaasa õpilaste emotsionaalse ja tundeilma sfääri rikastamisele, vähendades haiguste ja käitumisriskide arvu.

„Ettevõtlus ja finantskirjaoskus“ – on suunatud proaktiivse isiksuse kujunemisele, kes teab, kuidas planeerida ja saavutada eesmärged, arendab oma juhtimisomadusi jne Seda rakendatakse õpilaste oskuste kujundamise protsessis, et kindlaks määrata nende tugevad ja nõrgad küljed; motiveerides õpilasi tuvastama loomingulisi algatusi ja edendama nende rakendamist, eelkõige nende rakendamise kaudu praktilises kunsti- ja loometegevuses (individuaalne ja kollektiivne).

Ainekava ülesehitus ja õppe korraldamine.

Kunstiainete ainekava ülesehitus lähtub kursuse loogikast, tagades kunstihariduse sisu terviklikkuse põhikoolis. Teemade loogiline järjestus õppeaasta järgi (sama muusika ja kujutava kunsti autonoomse õpetamise ning integreeritud kursuse puhul) hõlmab selliseid peamisi esteetilisi kategooriaid nagu tüübid, žanrid, kunstistiilid. Üldine teema jaotatakse igal aastal eraldi teemadeks erinevalt, sest sisu täpsustatakse vastavalt ainekava iga plokki spetsiifikale: teemad „Muusika“ ja „Kujutav kunst“ või integreeritud kursus „Kunst“. Õpilaste põhitegevus klassiruumis hõlmab kunstilist ja loomingulist eneseväljendust; kunstiteoste tajumist, tõlgendamist ja hindamist; kunstinähtuste tundmist ja vastava kunstiterminoloogia omandamist.

5.-7. klassis seatakse esikohale erinevad praktilise tegevuse vormid, mille käigus õpilaste eneseväljendus toimub laulmises, instrumentaalmuusikas, joonistamises, modelleerimises, kujundamises, teatraliseerimises jne. Õpilased õpivad eri liiki kunsti keele omadusi (5. klass), muusikalise ja kaunite kunstide žanrite paletti (6. klass), kunsti viimaseid nähtusi traditsioonide ja innovatsiooni ühtsuses (7. klass).

8.-9. klassis õpitakse tundma kunsti stiile ja suundi, mis on ajalooliselt arenenud läbi aegade, nii et sellised tegevused nagu kunstiteoste tõlgendamine kultuurikontekstis, individuaalsete ja kollektiivsete projektide elluviimine muutuvad prioriteediks. Samal ajal süvenevad terminoloogiaalased teadmised (kunsti ajalugu ja kultuuri sissejuhatav õpetus).

Lisaks ainevaldkondlikule lõimingule on soovitatav kasutada interdistsiplinaarseid sidemeid teiste ainevaldkondadega: "Keeled ja kirjandus", "Sotsiaalteadus", "Tehnoloogiad", "Tervis ja kehakultuur" jt.

Ainekava eeldab õpetaja loomingulist suhtumist õpetamise sisusse ja tehnoloogiatesse, õppematerjali valikusse. Õpetaja määrab konkreetse teema õppimise tundide mahu, vajadusel on õigus muuta õppeteemade järjekorda õppeaasta jooksul. Õpetajal on võimalus valida kunstiteoseid tajumiseks ja laulmiseks, keskendudes õpitavale teemale ja lähtudes õppematerjali kõrge kunstilise kvaliteedi kriteeriumist, samuti vajadusest pakkuda õpilastele kunstilisi, praktilisi ja loomingulisi ülesandeid, võttes arvesse ainekava nõudeid ja õppetunni eesmärki, tagades õppetunni tervikliku ülesehituse.

Kunstiteoste käsitlemine üldhariduskoolis toimub lähtudes esteetilisest ja hariduslikust vajadusest, mis lähtuvad didaktika põhimõtetest, nii et õpe aitaks kaasa õpilaste huvi kasvule kunsti vastu, arendaks nendes võimet reageerida kunstiteoste emotsionaalselt ja leida neis isiklikku tähendust. Õpetaja peamine ülesanne on luua põnev ja emotsionaalselt ülev õppekeskkond, nii et iga õppetund muutuks tõeliseks kunstitunniks, inspireeriks õpilasi loovusele isiklikes ja sotsiaal-kultuurilistes tegevustes. Varuaega õppe korraldamiseks kasutatakse õpetaja otsusel muuseumide, näituste, teatrite jms külastamiseks.

Ainekava üldine temaatiline struktuur

Klass	Teema	Tundide arv nädalas	
		Integreeritud kursus „Kunst“	
		Muusika	Kujutav kunst
5	Kunstiliigid	1	1
6	Kunstižanrid	1	1
7	Kunst: traditsioonide ja innovatsiooni dialoog	1	1
		Integreeritud kursus „Kunst“	
8	Kunst mineviku kultuuris	1	
9	Kunst ajakohases kultuuris	1	

Õpitulemuste hindamise alused.

Kunstiainetes lähtutakse hindamisel õppeainete mitmest osast koosnevast sisust – teadmised, tegevused, väärtushoiakud - ja kasutatakse diagnostilist, korrigeerivat, stimuleerivat, motiveerivat hindamist, mis tagab õpilase tervikliku õppe, kasvatuse ja arengu.

Kunstihariduse tulemuste kontrollimise ja hindamise objektideks on omandatud pädevused:

- kunstialased ainepädevused;
- õppeainete ülesed esteetilised pädevused;
- võtmepädevused.

Hindamine põhineb positiivsel suhtumisel igasse õpilasesse; hinnatakse mitte tema puuduste ja vaeleavestuste taset, vaid isiklike saavutuste taset. Kunstivaldkonnas mängivad olulist rolli erilised kunstilased võimed (muusikaline kuulmine, vokaalanded, rütmi-, värvi-, proportsioonitunnetus, nägemiskontrasti kujundlik tajumine jne), mis mõjutavad õpitulemusi. Seetõttu on individuaalsed ja diferentseeritud lähenemisviisid hindamisele äärmiselt olulised. Põhjalik testimine ja hindamine, integreerides erinevate õpitegevuste tulemused – informatiivne, kognitiivne, praktiline, loominguline – võimaldavad õpetajal objektiivselt, kuid samal ajal humaanselt (isiksust alla surumata) hinnata neid, kellel ei ole väljendunud kunstialaseid võimeid, kuid kes suhtuvad kohusetundlikult õppimisse, tegevusse ja on algatusvõimelised.

Peamised hindamisliigid on järgmised: *jooksev* (täidavad diagnostilisi, stimuleerivaid, korrigeerivaid funktsioone), *temaatiline ja kokkuvõttev* (semester ja iga-aastane). Täiendavad vahendid õpilaste kognitiivse aktiivsuse stimuleerimiseks on enesehindamine ja vastastikune hindamine.

Ainekava "Muusika" temaatiline ülesehitus (5.–7. klass)

35 tundi aastas (1 tund nädalas), millest 4 tundi on varuaeg

Klass	Aasta teema	Teemad
5	Muusika liigid	Muusika kui kunstivorm
		Rahvamuusika
		Professionaalne muusika
		Muusika koostoime teiste kunstivormidega (kujutav kunst, arhitektuur, kirjandus, teater, tsirkus, kino)
6	Muusika žanrid	Kammer-vokaalmuusika žanrid
		Koorimuusika žanrid
		Kammer-instrumentaalmuusika žanrid
		Sümfoonilise muusika žanrid
7	Muusika: traditsioonide ja innovatsiooni dialoog	Kunst meie elus
		Viimased muusikalised nähtused

5. klass Muusika	
Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused	Õppe sisu
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub muusikalise väljenduse peamistes vahendites, nende rollis muusikalise kujutise loomisel; • nimetab rahvalaulude ja -tantsude tunnuseid, rahvapille; • toob näiteid muusika tähtsusest elus, eriti igapäevaelus, meediaruumis <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • järgib laulmise reegleid; • esitab väljendusrikkalt rahvalaule, sealhulgas rituaalseid, majapidamisele omaseid, ajaloolisi jne; • loob laulule kõige lihtsama rütmilise saate; • eristab lauluhälte tämbreid, Ukraina rahvapille nende heli põhjal; • rakendab praktilises muusikalises tegevuses muusikalisi teadmisi ja oskusi; • tõlgendab kuulatud muusikateoste sisu <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujundab väärtushinnanguid kuulatud muusikateoste kujundliku sisu kohta; • ilmutab emotsionaalset ja väärtushoiakut muusikakunsti teoste suhtes; • on teadlik Ukraina kultuurilisest identiteedist, näitab austust Ukraina rahva kunstipärandi vastu ja on selle üle uhke; • edendab rahvuskultuuri oma kunstilise ja loomingulise tegevuse kaudu; • näitab austust ja sallivust maailma eri piirkondade kultuurilise mitmekesisuse suhtes 	<p>Muusika kui kunstivorm Rahvamuusika</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab vokaal- ja instrumentaal-, koori- ja sümfoonilise muusika iseloomulikke tunnuseid; • orienteerub mõistetes "vokaal", "instrumentaalne", "koor", "sümfooniline muusika"; • mõistab seost rahvamuusika ja professionaalse muusika vahel; • toob näiteid muusika ja teiste kunstiliikide (kujutav kunst, kirjandus, teater, tsirkus, kino) koostoimest; • nimetab ansamblite ja orkestrite liike. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • võrdleb vokaal- ja instrumentaalmuusika teoseid; • edastab muusikalisi kujundeid joonistel, plastilistes improvisatsioonides; • eristab sümfooniaorkestri instrumentide tämbreid; • iseloomustab muusikalise väljenduse vahendeid; • tõlgendab muusikateoste ja muud liiki kunstiteoste sisu; • rakendab muusikalisi teadmisi ja oskusi, eelkõige muusika ja teiste kunstiliikidega suhtlemise vorme kommunikatsiooniprotsessis <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeb väärtushinnanguid kuulatud muusikateoste kujundliku sisu kohta; • ilmutab emotsionaalset ja väärtushoiakut muusikakunsti teoste suhtes; • realiseerib universaalseid inimväärtusi, mille tõlkija on kunst 	<p>Professionaalne muusika Muusika koostoime teiste kunstivormidega</p>

5. klassi lõpus õpilane

- tõlgendab muusikateoste sisu, eriti nende suhetes teiste kunstivormidega;

- väljendab muusikast saadavat elamust verbaalsete ja kunstiliste vahendite, rütmoplastika ja teatrisatsiooni abil;
- esitab laule koos eakaaslastega, liikumise ja rütmilise saatega perekonnas;
- mõistab muusika seost teiste kunstiliikidega, rakendada interdistsiplinaarseid pädevusi kunstilise ja loomingulise tegevuse protsessis;
- väljendab oma hinnanguid muusika ja teiste kunstiliikide kohta, esteetilist suhtumist;
- osaleb inimeste vahelises muusikaalases suhtluses, teeb koostööd väikestes ja suurtes rühmades;
- näitab uudishimu muusika tunnetusprotsessis, kasutab erinevaid trükitud teabeallikaid muusikakunsti kohta haridus-, kognitiivses ja sotsiaal-kultuurilises tegevuses

6. klass Muusika liigid ja stiilid

Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused	Õppe sisu
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub kammer-vokaal- ja koorimuusika žanrite iseloomulikesse tunnustesse (laul, hümn, romantika, kantaat, oratoorium, mass, liturgia jne) vastavalt nende eesmärgile; • toob näiteid kammer-vokaal- ja koorimuusika žanrite teostest <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • võrdleb kammer-vokaal- ja koorižanre; • võrdleb oma arvamust muusika kohta teiste arvamusega ja on nende suhtes salliv, näitab algatusvõimet ja vastastikust abi rühmatöös; • esitab laule, mis väljendavad erinevaid esteetilisi tundeid; • tõlgendab kammer-vokaal- ja kooriteoste kujundlikku sisu; • rakendab omandatud teadmisi vokaal- ja koorimuusikast oma esitustegevuses <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeb väärtushinnanguid erinevate žanrite muusika kohta; • näitab emotsioone, mis põhjustavad kunstiteoseid, iseloomustavad nende mõju; • realiseerib universaalseid, esteetilisi ja kunstilisi väärtusi erinevate žanrite muusikakunsti teostes; • mõistab vajadust säilitada inimkonna muusikakultuur. 	<p>Kammer-vokaalmuusika žanrid Koorimuusika žanrid</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ja mõistab muusikažanrite iseloomulikke tunnuseid – kammer-instrumentaal (prelüüd, skertso, nokturn, etüüd, variatsioonid, rondo, sonaat, kvartett jne) ja sümfoonia (avamäng, kontsert, sümfoonia, sümfooniapoeem, süit jne); • toob näiteid muusikalistest tsüklitest, žanrite kombinatsioonist <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab laule, sealhulgas kahehääelseid laule; • tõlgendab erinevate žanrite instrumentaalteoseid; • võrdleb kammer- ja sümfoonilise muusika žanre; • rakendab omandatud teadmisi instrumentaalmuusikast inimestevahelise suhtluse protsessis. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeb väärtushinnanguid erinevate žanrite muusika kohta; • näitab esteetilist suhtumist muusikalisse tegevusse; • realiseerib universaalseid, esteetilisi ja kunstilisi väärtusi erinevate žanrite muusikakunsti teostes; 	<p>Kammer-instrumentaalmuusika žanrid Sümfoonilise muusika žanrid</p>

<ul style="list-style-type: none"> • mõistab vajadust säilitada inimkonna muusikakultuur. 	
--	--

6. klassi lõpus õpilane:

- tõlgendab erinevate žanrite muusikateoseid, mõistes sisu ja vormi ühtsust, muusika arengu liike;
- esitab erinevate žanrite laule (soolo, ansamblis, kooris);
- rakendab omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi eneseteostuseks, kodumuusika helikogu loomiseks, kooli- ja kooliväliste kontsertide programmide koostamiseks;
- mõistab muusika seost humanitaar- ja loodusvaldkondadega, rakendab loomingulises tegevuses interdistsiplinaarseid pädevusi;
- väljendab väärtushinnanguid erinevate žanrite muusika kohta, näitab esteetilist suhtumist muusikalisse tegevusse, osaleb aruteludes, võrdleb oma arvamust muusika kohta teiste arvamusega ja talub neid, näitab algatusvõimet ja vastastikust abi rühmatöös;
- on aktiivne muusikalise kunsti tunnetamise protsessis, kasutada otsingutegevuses meediaressursse (raadio, televisioon jne).

7. klass Muusika liigid ja stiilid

Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused	Õppe sisu
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub kodumaa muusikakultuuri iseärasustes; • nimetab kodumaa silmapaistvaid kunstnikke (heliloojaid, esinejaid, kunstirühmitusi jne); • teab muusikakunsti korraldusest; toob näiteid rahva- ja akadeemilise muusika korraldusest; • toob näiteid etniliste motiivide väljapanekust klassikalises ja nüüdismuusikas <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab laule, loob vokaalseid ja instrumentaalseid improvisatsioone; • võrdleb originaalmuusikateoseid ja nende korralduste variante; • rakendab teadmisi ja oskusi rahvamuusika korraldamisel oma etenduskunstides <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab emotsioone, mis põhjustavad kunstiteoste loomist, iseloomustab nende mõju; • analüüsib muusikateoseid, väljendab nende suhtes emotsionaalset ja väärtushoiakut; • tunneb vajadust säilitada inimkonna kunstipärand 	<p>Muusika meie elus</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub XX–XXI sajandi muusikanähtuste tunnustele (jazz, rock, pop, šansoon, autorilaul jne); • kasutab elektroonilise muusika väljendusrikkaid vahendeid <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • võrdleb rokkooperit, muusikalist ja klassikalist muusikalist ja teatrižanrit; • eristab ja esitab kaasaegsete trendide vokaalteoseid (jazz, rock, pop, šansoon, autorilaul); • loob elementaarseid muusikalisi/rütmilisi kompositsioone, sealhulgas arvutitehnoloogiate kasutamist; • rakendab teadmisi kaasaegsetest muusikalistest suundumustest oma loomingulises tegevuses <p>Väärtushoiakud</p>	<p>Innovatsioon muusikas</p>

<ul style="list-style-type: none"> • väljendab emotsionaalset ja väärtushoiakut kaasaegse muusikakunsti teostesse; • analüüsib, tõlgendab, annab esteetilise hinnangu muusikakunsti teostele (eelkõige hindab esteetiliselt meedia ja internetiruumi muusikalist kaasmängu aktiivse kriitilise positsiooniga); • realiseerib universaalseid inimväärtusi, mille tõlkija on mineviku ja oleviku muusikalise kunsti teosed; • mõistab vajadust säilitada inimkonna kunstipärand 	
---	--

7. klassi lõpus õpilane:

- tõlgendab iseseisvalt kaasaegset muusikat, mõistes traditsioonide ja innovatsiooni vahelist seost;
- esitab kaasaegseid vokaalteoseid, eriti algkeeles, loob neile elementaarset muusikalist (rütmilist, plastilist) saadet, rakendab omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi eneseteostuseks ja sotsiaal-kultuurilises tegevuses;
- mõistab muusika suhet teiste haridussektorite ainetega ja rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi eneseteostuse protsessis ja sotsiaal-kultuurilises tegevuses;
- väljendab kriitilisi hinnanguid kaasaegsete muusikaliste nähtuste kohta, näitab välja nende suhtes esteetilist suhtumist, esitab arutelu ajal oma seisukohta oleviku muusikaliste nähtuste kohta, osaleb erinevat tüüpi individuaalses ja kollektiivses muusikalises tegevuses;
- näitab iseseisvust kaasaegsete muusikaliste nähtuste tunnetamise protsessis, soovi kasutada Interneti-ressursse, muusikakunsti arvutiprogramme otsingu- ja teadustöös ning sotsiaal-kultuurilises tegevuses

Kujutava kunsti ainekava ülesehitus (5.–7. klass)

35 tundi aastas (1 tund nädalas), millest 4 tundi on varuaeg

Klass	Aasta teema	Teemad
5	Kunstiliigid	Graafika
		Maal
		Skulptuur. Dekoratiiv-tarbekunst
		Kujutava kunsti koostoime teiste kunstiliikidega (arhitektuur, kirjandus, muusika, teater, tsirkus, kino)
6	Kunstiliigid	Animalistlik žanr. Maastikumaal.
		Portreežanr
		Elužanr. Natüürmort
		Žanrid: ajalooline, mütoloogiline, religioosne, lahing
7	Kunst: traditsioonide ja innovatsiooni dialoog	Kunst meie elus
		Disain

5. klass. Kujutava kunsti tüübid

Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused	Õppe sisu
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab graafika tüüpe, graafika kunstilise väljenduse vahendeid (joon, kriips, punkt, täpp); kompositsiooni aluseadused <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodutseerib ümbritseva maailma objekte graafika kunstilise väljenduse abil; • edastab objektide mahtu valgus-varju abil; • järgib kompositsiooni põhiseadusi; 	Graafika

<ul style="list-style-type: none"> • rakendab erinevaid graafilisi tehnikaid ja materjale <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab oma hinnanguid graafikateoste esteetilise väärtuse kohta; analüüsib oma ja eakaaslasi graafilisi loometeoseid; • mõistab graafika tähtsust teiste kujutava kunsti alusena 	
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab maali tüüpe; värviomadused (küllastumine, kergus, varju); • nimetab maalikunsti kunstilise väljenduse vahendeid (värv, koloriit, kontrastsus, nüanss, värvigamma) <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • jäljendab ümbritseva maailma ilu maalimise teel; • edastab objektide mahtu eri värve kasutades; • järgib kompositsiooni põhiseadusi; • oskab perspektiivi edasi anda maalimise teel; • rakendab erinevaid maalimistehnikaid ja -materjale (akvarell, guašš) <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsib oma ja eakaaslaste loodud kunstitöid; • väljendab hinnanguid, väärtustab suhteid maalitöödega, mis on inimkonna kultuuripärand Ukrainas ja maailmas 	Maal
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab skulptuuri tüüpe ning dekoratiiv- ja tarbekunsti; skulptuuri materjale; ornamentide tüüpe; • mõistab skulptuuri ning dekoratiiv- ja tarbekunsti kunstilise väljenduse vahendeid; • nimetab stiilireegleid. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab luua kunstilisi pilte inimestest, loomadest, süžetemaatilistest kompositsioonidest erinevatest plastmaterjalidest (ümmargune skulptuur, reljeef); • oskab luua ornamentkompositsioone; • stiliseerib looduslikud vormid (loomad, linnud, lilled), et luua dekoratiivseid kompositsioone; • rakendab erinevaid tehnikaid, meetmeid ja materjale loominguliste ideede rakendamiseks dekoratiivsetes ja skulpturaalsetes kompositsioonides <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab oma hinnanguid dekoratiiv- ja tarbekunsti- ja skulptuuritööde kohta; • mõistab dekoratiiv- ja tarbekunsti- ja skulptuuriteoste tähtsust Ukraina ja maailma kultuuripärandi kujunemisel ja säilitamisel 	Skulptuur. Dekoratiiv- tarbekunst
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab kujutava kunsti seost teiste kunstiliikidega (muusika, kirjandus, teater, tsirkus, kino); • teab ja mõistab eri liiki kunsti kunstilise väljenduse tunnuseid <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakendab kompositsioonide loomiseks sobivaid kunstilise väljenduse vahendeid, tehnikaid ja materjale; • oskab luua kompositsioone, mis peegeldavad erinevate kunstiliikide vahelisi suhteid. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab oma hinnanguid eri liiki kunstide ühtsuse kohta 	Kujutava kunsti koostoime teiste kunstiliikidega

<ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et kujutava kunsti ja teiste kunstivormide kombinatsioon peegeldab täielikult keskkonna mitmemõõtmelisust ja keerukust; • näitab kunstniku loomingu olulisust teatri-, tsirkusekunstis ja kinos 	
<p>5. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristab kujutava kunsti liike, võrdleb kunstiteoste kunstilise väljenduse vahendeid, tõlgendab nende sisu; • mõistab kujutava kunsti koostoimet teiste kunstiliikidega (kirjandus, muusika, teater, tsirkus, kino) ja rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi kunstilises ja väljendusrikkas tegevuses; • teeb praktilist tööd, kasutades erinevaid kujutava kunsti tehnikaid; • väljendab oma hinnanguid kujutava kunsti teoste kohta, näitab nende suhtes esteetilist suhtumist, osaleb inimestevahelises kunstialases suhtluses, teeb koostööd rühmades; • näitab üles uudishimu kujutava kunstide tunnetamise protsessis, kasutab kognitiivsetes ja praktilistes tegevustes erinevaid teabeallikaid 	
<p>6. klass. Kujutava kunsti tüübid</p>	
<p>Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused</p>	<p>Õppe sisu</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab animalistlike ja maastikužanrite omadusi; maastikumaalide vaateid; loomade kujutamise elementaarset struktuuri; • mõistab lineaarse ja õhuperspektiivi seadusi, loomade ja maastiku kujutiste järjestust. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujutab loomi piltidel avaruses ja ruumalas, staatikas ja dünaamikas; edastab ruumi lineaarse ja õhuperspektiivi abil; • järgib loomingu tegemisel kompositsiooniseadusi <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab inimese vastutust oma piirkonna, Ukraina ja planeedi looduskeskkonna säilitamise eest; • väljendab ja väidab oma suhtumist animalistlikesse ja maastikužanrite töödesse 	<p>Animalistlik žanr Maastikumaal.</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab portreettüüpe ja portreežanri omadusi; • mõistab inimese pea ja figuuri elementaarset struktuuri ja proportsioone. <p>Tegevuse komponent</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujutab inimest tasapinnal ja ruumalas; • kujutab inimest staatikas ja dünaamikas; • reprodutseerib inimese miimikat, emotsionaalseid seisundeid; • rakendab kunstitehnikaid karikatuuride ja šaržide loomiseks <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab hinnangut erinevat tüüpi, stiilide, ajastute portreežanri teoste kohta; • väljendab seisukohta portreede rollist inimkonna kultuuripärandis; • väljendab lugupidamist ja austust, mõistab inimese kujutamise väärtust. 	<p>Portreežanr</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab interjööri kujutamise reegleid; • mõistab elužanri ja natüürmordi omadusi. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeb natüürmortide kompositsioonide variantide otsingul visandeid; • jälgib natüürmordi kujutise järjestust; • kujutab natüürmorte erinevates kunstiliikides; 	<p>Elužanr Natüürmort</p>

<ul style="list-style-type: none"> • taasesitab stseene inimeste igapäevaelust süžee-temaatilistes ja dekoratiivsetes kompositsioonides; • rakendab loometööde teostamisel erinevaid tehnikaid ja materjale <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab väärtuslikke ideid kujutava kunstiteoste kohta, mis peegeldavad mineviku ja oleviku elanikkonna erinevate elu ja eluviisi segmente; • on teadlik universaalsetest, esteetilisest ja kunstilistest väärtustest, mille tõlkijaks on kujutav kunst. 	
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ja mõistab ajalooliste, mütoloogiliste, religioosete, lahingužanrite omadusi; <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab esile tõsta kompositsioonikeskust süžee-temaatilises kompositsioonis; • kasutab erinevaid tehnikaid, et luua süžee-temaatilisi kompositsioone ajaloolistes, lahingu-, religioosetes, mütoloogilistes žanrites. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab kujutava kunsti rolli inimkonna ajaloolise mälu säilitamise vahendina; • väljendab hinnangut oluliste kodumaiste ja maailmakunsti teoste kohta. 	<p>Žanr: ajalooline, mütoloogiline, religioosne, lahing</p>
<p>6. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab erinevate žanrite kujutavaid kunstiteoseid; • teeb loometeoseid erinevates kujutava kunsti žanrites; • mõistab kujutava kunsti seost teiste haridussektorite ainetega, rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi visuaalses ja väljendusrikkas tegevuses; • väljendab väärtushinnanguid erinevate žanrite kunstiteoste kohta, näitab üles esteetilist suhtumist kunstitegevusse, osaleb kunstiteemalistel aruteludel, esitab oma arvamust, austab teiste arvamusi; • on aktiivne kujutava kunsti tunnetamise protsessis, kasutada otsingutegevuses erinevaid teabeallikaid 	

<p>7. klass Kunst: traditsioonide ja innovatsiooni dialoog</p>	
<p>Haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldavad tulemused</p>	<p>Õppe sisu</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub arhitektuuritüüpides; • tunneb oma piirkonna, Ukraina ja maailma arhitektuurimälestisi; • mõistab erinevat tüüpi dekoratiiv- ja tarbekunsti piirkondlikke omadusi ja sümboolikat (maalimine, keraamika, tikandid, lihavõttemunade värvimine, tikitud särgik, rahvamänguasi jne) piirkondlikke tunnuseid ja sümboolikat. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujutab arhitektuurilisi struktuure vastavalt lineaarse perspektiivi seadustele (eksterjäär, interjäär mälust, kujutlusvõime); • loob projektide visandeid, eksterjööri- ja interjööri näidiseid; • kasutab dekoratiivsetes ja rakenduslikes tegevustes traditsiooniliste ornamentide ja värvide sümboolikat; • teeb loomingulisi töid erinevates dekoratiiv- ja tarbekunsti tehnikates <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • on teadlik rahvakunsti peatähtsusest ja isikliku panuse väärtusest Ukraina kultuuri arengusse; • väljendab oma hinnanguid vajaduse kohta säilitada arhitektuurimälestised kui inimkonna kunstipärand; • paljastab emotsionaalse ja väärtusliku suhtumise arhitektuuriteostesse 	<p>Kunst meie igapäevaelus</p>

<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab disainitegevuse liike (graafika, tööstus, maastik jne); • orienteerub disainitegevuse spetsiifika põhialustele. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötab välja keskkonna kujundamise visandeid; riiete visandid, võttes arvesse rahvuslikke traditsioone ja moe kaasaegseid suundumusi; eri tüüpi trükitoodete visandid; • projekteerib, teeb sõidukite, majapidamistarvete mudeleid, mis põhinevad looduslikel vormidel; • kasutab disainitoote loomisel meediatehnoloogiat <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab oma hinnanguid kaasaegse kunsti suundumuste rolli kohta Ukraina ja maailma kultuurikeskkonna kujunemisel ja arendamisel; • mõistab loomingulise tegevuse tähtsust indiviidi eneseteostuse jaoks. 	Disain
<p>7. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab iseseisvalt kaasaegse kunsti nähtuste ja traditsioonide innovaatsilisust nende ühtsuses, mõistab nende seoseid loodus-, sotsiaal- ja kultuurikeskkonnaga; • rakendab omandatud teadmisi ja oskusi loominguliseks eneseteostuseks sotsiaal-kultuurilises tegevuses; • mõistab kujutava kunste suhet teiste haridussektorite ainetega ja rakendab loomingulises protsessis interdistsiplinaarseid pädevusi; • väljendab kriitilisi hinnanguid meie aja kunstinähtuste kohta, näitab üles esteetilist suhtumist nende kohta, väljendab arutelu ajal oma seisukohta, osaleb ühiskonna kultuurielus; • on aktiivne meie aja kunstinähtuste tunnetamise protsessis, kasutab internetiressursse, digitehnoloogiaid loome- ja otsingutegevuses. 	

Kunsti ja muusika lõimitud ainekava temaatiline ülesehitus (5.–7. klass)

70 tundi aastas (2 tundi nädalas), millest 8 tundi on varuaeg

Klass	Aasta teema	Teemad
5	Kunstiliigid	Rahva- ja professionaalne kunst
		Kunsti interaktsioon ja süntees
6	Kunstižanrid	Looduse kujundid kunstižanrites
		Inimese kujund kunstižanrites
7	Kunst: traditsioonide ja innovatsiooni dialoog	Kunst meie elus
		Kaasaegsed kunstinähtused

5. klass Kunstiliigid	
Haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldavad tulemused	Õppe sisu
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab graafika, maalimise, skulptuuri kunstilise väljenduse tüüpe ja vahendeid; ornamentide tüübid ja lillede sümbolika; • nimetab vokaal- ja instrumentaalmuusika iseloomulikke tunnuseid; • mõistab muusikalise väljenduse peamisi vahendeid, nende rolli muusikalise kujutise loomisel; • orienteerub rahvalaulude ja -tantsude eripäras, mõistab seost rahvamuusika ja professionaalse muusika vahel <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab laule, sealhulgas neid, millel on teatri elemendid, rütmiline saatel; 	Rahva- ja professionaalne kunst

<ul style="list-style-type: none"> võrdleb ja tõlgendab programmilise ja programmivälise muusika kuulatud vokaal- ja instrumentaalteoste sisu; eristab hääleliike, Ukraina rahvapäille; analüüsib ja võrdleb sümfooniaorkestri instrumentide tämbreid; loob graafika, maalimise, skulptuuri kompositsioone, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale; rakendab dekoratiivsete kompositsioonide loomisel sümmeetria ja rütmi reegleid; reprodutseerib loomade loomulikke vormi erinevates kunstitehnikates; valib kompositsiooni elementide paigutuse vormingu ja võimalused, edastab perspektiivi. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> väärtustab rahva- ja professionaalset kunsti; väljendab hinnangut universaalsete, esteetiliste ja kunstiliste väärtuste kohta; on teadlik Ukraina kultuurilisest identiteedist, näitab austust Ukraina rahva kunstipärandi vastu ja on selle üle uhke; mõistab loomingulise tegevuse tähtsust indiviidi eneseteostuse jaoks 	
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> teab ja mõistab erinevate kunstiliikide (muusika, kujutav kunst, arhitektuur, kirjandus jne) koostoime iseärasusi ja sünteetilise kunsti eripära (koreograafia, teater, tsirkus, kino) eripärasid. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> valib temaatilisi kunstikogusid, kujutab muusikat kunstitöodes; tõlgendab eri liiki kunstiteoste kujundlikku sisu ja võrdleb selle teostuse vahendeid <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> näitab emotsioone, mis põhjustavad kunstiteoseid, iseloomustab nende mõju; väljendab väärtushoiakut eri tüüpi kunstiteostesse; väljendab hinnangut universaalsete, esteetiliste ja kunstiliste väärtuste kohta, mille tõlkija on eri tüüpi kunstiteosed 	<p>Kunstide vastastikune mõju ja süntees</p>
<p>5. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> tõlgendab eri liiki kunstiteoste sisu, mõistes nende spetsiifikat ja suhtlemist; esitab teatraliseerimise elementidega laule; teeb loomingulisi töid erinevat tüüpi kujutavas kunstis; mõistab erinevate kunstiliikide vahelist seost ja rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi kunstilise ja loomingulise tegevuse protsessis; väljendab oma hinnanguid kunsti kohta, väärtustab kunstitegevuste esteetikat, teeb koostööd väikestes ja suurtes rühmades; kasutab erinevaid meediaressursse ja arvutitehnoloogiaid õppe- ja loomingulises tegevuses. 	
<p>6.klass Kunstižanrid</p>	
<p>Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused</p>	<p>Õppe sisu</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> teab kujutava kunsti žanrite omadusi (portree, leibkond, ajalooline, mütoloogiline, religioosne, lahing); mõistab kammer-vokaal- ja koorižanrite iseloomulikke tunnuseid (laul, hümn, romanss, kantaat, oratoorium, liturgia jne), muusika arengu tüüpe <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> esitab laule, improviseerib neile lihtsa saate; rakendab omandatud teadmisi vokaalmuusika žanrite kohta oma esitustegevuses; 	<p>Inimese kujund kunstižanrites</p>

<ul style="list-style-type: none"> • loob inimese kujundeid (eriti loodusega) (tasapinnal ja ruumis, staatikas ja dünaamikas), jälgides pea, keha proportsionaalseid omadusi; • esitab süžee-temaatilisi kompositsioone erinevates kujutava kunsti žanrites; • tõlgendab kujundlikku sisu ja määratleb kammer-vokaal- ja koorimuusika teoste vormi. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab emotsionaalset ja väärtustavat suhtumist kunstiteostesse; • kujutab mitmel viisil kunstiteostest põhjustatud emotsionaalseid seisundeid; • tunneb erinevates žanrites kunstiteoste universaalseid väärtusi. 	
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab muusikažanrite iseloomulikke tunnuseid – kammer-instrumentaal (prelüüd, nokturn, rondo, variatsioonid, etüüd, sonaat jne) ja sümfoonia (avamäng, kontsert, sümfoonia, sümfooniline poeem, sümfooniline süit jne), muusika arengu liigid; • mõistab kujutava kunsti žanrite omadusi (maastik, natüürmort, animalistlik žanr) <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab esitada rahva- ja heliloojalaule; • oskab luua maalilisi ja graafilisi maastikke ning natüürmorte; • tunnustab ja määrab erinevate žanrite kammer-instrumentaal- ja sümfoonilise muusika teoste sisu; • loob loomade kujutisi (tasapinnal ja ruumalas, staatikas ja dünaamikas); • kasutab värviteaduse reegleid, perspektiive (lineaarne, õhk), kompositsioonimeetodeid, tehnikaid ja materjale kunstilises ja praktilises tegevuses vastavalt loomingulisele idee; • edastab kujuteldavat ruumi lineaarse ja õhu perspektiivi abil; • rakendab omandatud teadmisi instrumentaalmuusika ja kujutava kunsti žanrite kohta kunstiteoste tõlgendamise ja inimestevahelise suhtluse protsessis. <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • hindab ja väljendab hinnanguid erinevate žanrite ilukirjanduslike teoste kohta; • väljendab emotsionaalset suhet kunstiteostega ning väärtustab neid; • reprodutseerib mitmel viisil kunstilistes piltides sisalduvaid emotsionaalseid seisundeid; • tunneb erinevate žanrite teoste universaalseid väärtusi; mõistab vajadust hoolitseda oma piirkonna ja planeedi loodusvarade eest. 	<p>Looduse kujundid kunstižanrites</p>
<p>6. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab erinevate žanrite kunstiteoseid, mõistes sisu ja vormi ühtsust, muusika arengu liike; • esitab erinevate žanrite laule (soolo, ansamblis, kooris), koostab kodumuusika helikogu, koostab kooli- ja koolivälise kontsertide programme; • teeb loomingulisi töid erinevates kujutava kunsti žanrites, disainib kooli temaatilisi näitusi; • mõistab kunsti seost teiste ainevaldkondadega ja rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi mitmesugustes loomingulistes tegevustes; • väljendab väärtushinnanguid erinevate žanrite kunstiteoste kohta, väärtustab esteetilist suhtumist kunstilisse tegevusse, osaleb aruteludes, võrdleb oma arvamust teiste arvamusega, on tolerantne, algatusvõimeline ja abivalmis rühmatöös; • on aktiivne kunsti tunnetamise protsessis, kasutab mediaressursse otsingutegevuses. 	
<p>7.klass Kunst: Traditsioonide ja innovatsiooni dialoog</p>	
<p>Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused</p>	<p>Õppe sisu</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub kodumaa muusikakultuuri iseärasustes; 	<p>Kunst meie igapäevaelus</p>

<ul style="list-style-type: none"> • orienteerub dekoratiiv- ja tarbekunsti omadustes (maalimine, lihavõttemunade värvimine, tikandid, Ukraina tikandiga särgik, rahvalik mänguasi jne); • teab rahvamuusika ja akadeemilise muusika korralduse iseärasusi; • toob näiteid etniliste motiivide eksponeerimisest klassikalises ja nüüdismuusikas; • mõistab arhitektuuri eripära kunstiliigina; • nimetab oma kodukandi, Ukraina kõige kuulsamaid arhitektuurilisi vaatamisväärsusi. <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab laule, loob vokaalseid ja instrumentaalseid improvisatsioone; • võrdleb originaalmuusikateoseid ja nende töötamise, arranžeringute variante; • loob arhitektuurilisi kujundeid erinevates tehnikates (mälu, kujutlusvõime järgi); • töötab välja dekoratiiv- ja tarbekunstitoodete visandeid ning teeb traditsioone arvestades loometeoseid (maalimine, tikandid, Ukraina tikandiga särgik, rahvamänguajad jne); • rakendab teadmisi ja oskusi muusika arranžeringutes oma etenduskunstide alastes töödes; • rakendab teadmisi arhitektuuri ning dekoratiiv- ja tarbekunsti omadustest igapäevaelus; • tõlgendab kunstiteoseid <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab esteetilisest aspektist hinnangut eri tüüpi kunstiteoste suhtes; • näitab emotsionaalset ja väärtuslikku suhtumist kunstiteostesse; • mõistab vajadust säilitada Ukraina rahva ja maailma eri rahvaste kunstipärand; • on teadlik Ukraina kultuurilisest identiteedist, näitab austust Ukraina rahva kunstipärandi vastu ja on selle üle uhke; • edendab rahvuskultuuri oma kunstilise ja loomingulise tegevuse kaudu. 	
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub XX–XXI sajandi muusikanähtuste tunnustele (jazz, rokk, pop, šansoon, autorilaul, muusikal, elektrooniline muusika); • tunneb kaasaegseid meediatehnoloogiaid disainertoote loomiseks; • toob näiteid disainitüüpidest (graafika, tööstus, maastik-, kunstidisain) <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab kaasaegsete trendide vokaalteoseid (jazz, rock, pop, šansoon, autorilaul); • loob arvutitehnoloogia abil lihtsaid muusikalisi kompositsioone; • töötab välja keskkonna, transpordi, majapidamistarvete, rõivaste, trükiteodete disainkavandeid; • kasutab oma loomingulises tegevuses teadmisi viimastest muusikalistest nähtustest; • rakendab oma elus disainioskusi <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab emotsioone, mis on eelduseks kunstiteose loomisele, kirjeldab kunstiteoste mõju emotsioonidele; • analüüsib, tõlgendab, väärtustab kunstiteoste emotsionaalset rolli kaasaegses keskkonnas ja kunstinähtustes (sh meedia- ja internetiruumi); 	<p>Kaasaegse kunsti nähtused, disain</p>

<ul style="list-style-type: none"> • on teadlik universaalsetest, esteetilisest ja kunstilisest väärtustest, mille tõlkija on maailma eri piirkondade kunst; on teadlik Ukraina kultuurilisest identiteedist; näitab austust ja sallivust maailma eri piirkondade kultuurilise mitmekesisuse suhtes 	
7. klassi lõpus õpilane <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab iseseisvalt modernsuse kunstinähtusi, mõistes nende seost loodus-, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonnaga; • esitab kaasaegseid vokaalteoseid, sh originaalkeeles, loob neile elementaarne muusikalise saate, rakendab omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi eneseteostuseks; • teeb loometööd, kasutades kaasaegse kunsti saavutusi; teostab kooliürituste kunstilist disaini, osaleb sotsiaal-kultuurilistes tegevustes; • mõistab kunsti suhet teiste ainevaldkondade õppeainetega ja rakendab interdistsiplinaarseid pädevusi sotsiaal-kultuurilises tegevuses; • väljendab kriitilisi hinnanguid ja esteetilist suhtumist kaasaegse kunsti nähtuste kohta, tõestab arutelu käigus mõistlikult oma positsiooni, osaleb mitmesugustes individuaalses ja kollektiivses kunstitegevuses; • näitab sõltumatust kaasaegse kunsti nähtuste tunnetamise protsessis, kasutab internetiressursse, arvutiprogramme otsingu- ja teadustegevuses 	

„Kunsti“ ainekava integreeritud kursuse struktuur (8.–9. klass)

35 tundi aastas (1 tund nädalas), millest 4 tundi on varuaeg

Klass	Aasta teema	Teemad
8	Kunst mineviku kultuuris	Iidsete ajastute ja tsivilisatsioonide kunsti stiilid ja suunad: antiik, bütsantsi, romaani, gootika, renessanss.
		Kunsti stiilid ja suunad: barokk, rokokoo, klassitsism, romantism, realism
9	Kunst meie aja kultuuris	Kunsti stiilid ja suunad: impressionism ja postimpressionism, modernism ja postmodernism
		Ekraanikunst. Kunsti levitamise vormid (muuseumid, meedia, reklaam)

8.klass: Kunst mineviku kultuuris	
Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused	Õppe sisu
Teadmised <ul style="list-style-type: none"> • orienteerub kunstistiilides lähtudes nende tunnustest (antiik, bütsantsi, romaani, gooti, renessanss); • tunneb iidsete ajastute kodumaiseid ja maailma arhitektuurimälestisi Tegevused <ul style="list-style-type: none"> • eristab stiile erinevates kunstiliikides (iidne, bütsantsi, romaani, gooti, renessanss); • kasutab arhitektuuriliste struktuuride kujutises erinevaid kunstilisi materjale ning esitab kujulisi - ja graafilisi kompositsioone erinevates stiilides; • kasutab kunstinähtuste kollektiivsetes aruteludes eriterminoloogiat; • rakendab omandatud teadmisi ja oskusi kunsti- ja loometegevuses projektide elluviimisel; Väärtushoiakud <ul style="list-style-type: none"> • mõistab vajadust säilitada kodumaa ja maailma kunstipärand; • hindab ja väljendab oma hinnangut kunstiteoste kohta 	Kunsti stiilid ja suunad

<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • orienteeritud kunstistiilide omadustele (barokk, rokokoo, klassitsism, romantism, realism) <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristab stiile erinevates kunstiliikides; • esitab visandeid, kompositsioone, lavastusi; • rakendab teadmisi ja oskusi kunstistiilide ja -suundade kohta kunsti- ja loometegevuses individuaalsete ja grupiprojektide läbiviimisel; • rakendab inimestevahelise suhtluse protsessis kunstialast terminoloogiat <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab Ukraina ja maailma ajaloolise ja kunstipärandi väärtust; • põhjendab hinnanguid inimese rolli kohta oma rahva ja inimkonna kultuuripärandi loomisel ja säilitamisel. 	<p>Kunsti stiilid ja suunad (jätkub)</p>
<p>8. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab eri tüüpi ja stiiliga kunstiteoste sisu vastavalt sotsiaal-kultuurilisele kontekstile; • arendab eri ajastute tunnustest lähtuvalt individuaalseid ja kollektiivseid kunstiprojekte; • rakendab eri liiki kunstide vahelisi seoseid kunsti- ja loometegevuses; • väljendab isiklikku ja väärtuslikku suhtumist erinevate stiilide kunsti suhtes, kasutab kommunikatiivseid oskusi erinevate kunstinähtuste arutamisel rühmades, kunstiprojektide läbiviimisel; • teostab iseseisvat uurimistööd erinevates kunstistiilides, kasutades muuseumimaterjale; • mõtleb loovalt, genereerib uusi ideid ja algatusi ning rakendab neid oma heaolu parandamiseks ning ühiskonna ja riigi arenguks. 	
<p>9.klass Kunst meie aja kultuuris</p>	
<p>Õpilaste haridusliku ja kognitiivse aktiivsuse eeldatavad tulemused</p> <p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab stiilide ja kunstisuundade tunnuseid (impressionism ja postimpressionism, modernismi ja postmodernismi liigid); • tunneb kodumaise kunsti silmapaistvate tegelaste pärandit <p>Tegevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • loob maalilisi, graafilisi ja dekoratiivseid kompositsioone erinevates stiilides ja suundades; • rakendab kunsti stiilide ja suundade tundmist eneseteostuseks; • kavandab projektide elluviimist kunsti-, loome- ja sotsiaal-kultuurilise tegevuse protsessis <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab ja võrdleb erinevate stiilide ja suundadega kunstiteoseid; • hindab Ukraina ja maailma silmapaistvate kunstnike töid; • hindab inimese rolli Ukraina ja maailma ajaloolise ja kultuuripärandi loomisel; • mõistab universaalsete, esteetiliste ja kunstiliste väärtuste tähtsust, mille tõlkija on maailma eri piirkondade kunst. 	<p>Õppe sisu</p> <p>Kunsti stiilid ja suunad (jätkub)</p>
<p>Teadmised</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ekraanikunsti tüüpe, kinožanre; • nimetab oma kodumaa, Ukraina, maailma kõige kuulsamaid muuseume ja kunstigaleriisid; • mõistab kultuuripärandi säilitamise vorme, muuseumide ja meedia rolli kunsti levitamisel; • mõistab kunsti tähtsust kultuuride dialoogis. <p>Tegevused</p>	<p>Ekraanikunst. Kunsti levitamise vormid</p>

<ul style="list-style-type: none"> • klassifitseerib eri tüüpi, žanrite, stiilide ja suundadega kunstiteoseid; • analüüsib ja hindab kriitiliselt kaasaegseid kultuurinähtusi, sealhulgas televisiooni ja reklaami; • oskab luua kodumaise tootmise reklaamtoodete visandeid; • kasutab projektide elluviimiseks arvutitehnoloogiaid, eelkõige Interneti-ressursse, virtuaalseteks ekskursioonideks Ukraina ja maailma muuseumidesse; • rakendab omandatud kunstilisi teadmisi ja oskusi enesearendamiseks, keskkonna esteetiliseks muutmiseks; <p>Väärtushoiakud</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljendab ja õigustab otsuseid Ukraina ja maailma kunsti säilimise kohta; • mõistab universaalsete, esteetiliste ja kunstiliste väärtuste tähtsust, mille tõlgendamise aluseks on maailma eri piirkondade kunst; • mõistab vajadust säilitada inimkonna kunstipärand; • on teadlik Ukraina kultuurilisest identiteedist, näitab austust Ukraina rahva kunstipärandi vastu ja on selle üle uhke. 	
<p>9. klassi lõpus õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab iseseisvalt eri tüüpi ja stiili kunstiteoste sisu, mõistes nende tähtsust kultuuri arengus; • teeb loomingu- ja individuaalseid või kollektiivseid kunstiprojekte, kasutades traditsioonilisi ja arvutitehnoloogiaid; • rakendab eri liiki kunstide vahelisi seoseid kunsti- ja loometegevuses; • väljendab isiklikku ja väärtustavat suhtumist meie aja kunstilistesse nähtustesse, esitades selleks põhjendatud hinnanguid; • osaleb aktiivselt aruteludel, kooli kultuuri- ja kunstiüritustel; • teostab iseseisvat otsingu- ja uurimistegevust erinevate stiilide ja suundadega kunstinähtuste kohta, kasutab virtuaalseteks ekskursioonideks arvutitehnoloogiaid, esitab projekti tegevuste tulemusi; loob ja kujundab koolimuuseumi, kunstigalerii, kunstisalongi kogusid; • mõtleb loovalt, genereerib uusi ideid ja algatusi ning rakendab neid oma heaolu parandamiseks ning ühiskonna ja riigi arenguks. 	